

RENAȘTEREA

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secția III, sub Nr. 111—1938.

CUVINTE REGALE

Ori și ce cetățean, demn de acest nume, trebuie să fie mândru de țara lui, trebuie să fie mândru că e Român și trebuie să fie conștient, că numele neamului său este o fală. — Desvoltarea acestui sentiment, este o condiție de mai bine.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

UNITATEA MORALĂ A NAȚIUNII

Ideea dominantă a ceasului de față este consolidarea Statului întregit prin strângerea forțelor neamului într'o singură tabără de luptă.

S'a creiat, prin urmare, „Frontul Renașterii Naționale”, care astăzi a ajuns la aproape 4 milioane de membri, recrutați din toate păturile noastre sociale. Este un fapt extraordinar, care demonstrează ori căru spirit obiectiv, că reformele epocale la cari s'a angajat M. S. Regele Carol II-lea, răspund desăvârșit unui sentiment general al Țării.

Să ne gândim, că timp de 8 ani de zile Suveranul a chemat la cârmă o serie întreagă de guverne, încercând toate combinațiile, chiar cele mai exagerate uneori, spre a verifica încă odată capacitatea partidelor politice și valoarea democrației parlamentare. Experiențele făcute s'au soldat cu profunde decepții. Regimul democratic înțetea vrăjmășiile între competitorii puterii, corupția se întindea vertiginos în toate fibrele Țării, legiurile curgeau potop peste cetățeni, realizările onora erau dărâmate a doua zi de ambiția altora, demagogia cea mai nesăbuită răscolea toate pasiunile, semănând pretutindeni ura și anarhia. Perspectivele erau sinistre: *mergeam spre prăbușire.*

Cu simțământul grelelor răspunderi ce le avea în fața istoriei, M. S. Regele Carol II-lea a pășit în scenă, oprind dezastul prin desființarea sistemului politic de ieri. O nouă Constituție, trasă alte temelii pe seama Statului, cu concepții radical schimbate. Ele erau impuse de primejdiile ce ne amenințau de moarte, dar și de realitățile unei Europe din ce în ce mai tulburate.

Națiunea avea nevoie de echilibrul moral pierdut în vâltoarea agitațiilor demagogice, pe cari o electorită desmățată le întreținea în profitul unei pletoare de ambițioși politici.

Națiunea desgustată se cerea după *liniștea sufletească*, pe care i-o furaseră vifleimurile cluburilor politice cu întrebuințarea celor mai condamnabile mijloace de instigație, de împărechieri și făgăduieli mincinoase.

Națiunea ofta după o *viață ordonată* în care să-și poată împlini bucuros datoriile și să-și valorifice ușor drepturile ei firești, mergând fără îndoieli spre idealurile ce-i stăpânesc eforturile de continuă ascensiune.

Suveranul înțelept și clar văzător a înțeles, ca nimeni altul, acest mare sbucium colectiv, a sesizat cu intuiție ageră prefacerile adânci și imediate ce se cer pentru a mântui Statul, și fără a șovăi o clipă a trecut la opera grandioasă, ce strălucește sub ochii nostri uimiți.

Căci nu e vorba aici de simple teorii sau sisteme imprumutate, ci de o *întregă concepție de viață* isvorâtă din tradiția noastră bună și glorioasă, pe care Regele își clădește planul măreț al *renașterii* României.

Dar o renaștere adevărată nu se poate concepe decât în sens *sufletesc*. O țară poate fi tare, sub raport material, prin *armele* de cari dispune, dar ea devine invincibilă numai prin *puterea morală*, ce încheagă pe toți fiii ei într'o indestructibilă unitate, făcându-i să culegă izbânzile și să înfrunte furtunile cu aceeași încredere nebiruită în destinul hărăzit de Dumnezeu.

Forța Statului este deci în funcție de unitatea morală a națiunii.

Iată ideea centrală a M. S. Regelui! „Frontul Renașterii Naționale” constituie cadrul politic nou, pentru înfăptuirea ei metodică.

Falimentul deplorabil al pluralității partidelor, a dus cu necesitate la creierea *partidului unic*, care să cuprindă națiunea întreagă sub un singur crez și o singură lozincă: *Patria mai presus de toate.*

Deci aceeaș gândire și aceeaș acțiune, pentru toți cetățenii, indiferent de clasă, credință și limba lor, — atunci când e vorba de *Statul* care-i ocrotește deopotrivă pe toți.

Am văzut, că zilele trecute minoritățile înțelegând opera Suveranului, au aderat solemn la „Frontul Renașterii Naționale”, care le garantează existența etnică.

Biserica noastră, atât de organic confundată cu Statul național, are un rol covârșitor în această mișcare uriașă de prefacere. Clerul și credincioșii ei, în frunte cu *Sf. Patriarh Miron*, au îmbrățișat-o din prima zi cu tot entuziasmul lor, hotărâți a-i fi cei mai devotați ostași.

Ea știe bine, că numai într'un stat puternic, cu prestigiu și autoritate, se pot desvolta în pace și credințele religioase istorice, că numai subordonând interesele particulare față de cele colective se pot asigura ordinea și progresul, că numai acționând în deplină solidaritate sufletească pe linia necesităților generale se poate merge cu certitudine spre fericire.

Biserica știe, că „Frontul” este stăpânit de aceleași idei luminoase, pe cari ea totdeauna le-a propovedit. Prin *ideea națională*, se accentuează primatul românismului în Stat și deci desvoltarea lui atentă în toate domeniile vieții; prin *respectul familiei*, se subliniază importanța ei socială, ca celulă de bază a națiunii; prin *muncă* se pune în evidență, criteriul esențial al existenței Statului și al drepturilor individuale în ierarhia lui. Și în fine prin *ideea creștină*, Frontul, care o afirmă atât de categoric, capătă un caracter de mișcare spirituală, menită a da semnificația justă vieții omenești.

Frontul caută astfel să formeze *caractere* și să pună în valoare *elitele* morale și intelectuale, spre a ajunge fiecare

EVANGHELIA

Luca 19, 1—10.

Evangelia lui Zaheu, vameșul, încheie ciclul evangheliilor de după Rusalii. Duminica ce urmează aparține Triodului: drumul pocăinții, drumul crucii, drumul învierii.

Nu e fără tâlc încheierea evenimentelor evanghelice cu istoria vameșului Zaheu. Această istorie cuprinde sensul adânc, rostul întreg al operei săvârșite de Mântuitorul. Marea mulțime a oamenilor se zbatea — ca azi și ca toldeauna — în ghiarele ignoranței și ale păcatului. Aceste oi pierdute ale casei lui Israil erau grija de căpetenie a Mântuitorului; cuvântul Evangheliei se adresează ca o mântuitoare chemare oilor pierdute ale omenirii și ale omeniei.

Zaheu, vameșul, e reprezentantul tipic al acestora. Avea ceea ce râvnesc mai mult oamenii, ceea ce a constituit totdeauna cea mai brutală formă a idolatriei, avea avere. A fost adunată, talant după talant, prin lăcomie și cruzime. Lacrimi și blesteme au înmulțit-o. Ură, mânie și dispreț o încunjurau. Și astfel, cu mâna lui și cu mintea și vrerea lui, și-a prefăcut viața într'un iad cumplit.

Trupul se putea desfăta, dar sufletul suferea. Râvnea pacea, îndesularea și bucuria în ochii oamenilor. Din vârtejul pasiunilor omenești se dorea spre alte zări mai senine. Așteptarea mesianică a strămoșilor ardea într'un suflet chinuit.

Când a auzit că vine Mântuitorul vestit de profeți, binefăcătorul bolnavilor și al săracilor, prietenul vameșilor și al desfrânatelor, dorința sufletului după o viață mai omenească l'a făcut să-și uite de demnitatea lui de om bogat, de autoritatea lui de suțbaș al împărăției romane și — intrând în mintea copiilor — s'a urcat într'un dud.

În clipa aceea dudul s'a prefăcut în cruce, pe care Zaheu a răstignit toată grija cea lumească și toate pasiunile ce o încălzeau. Iar' cuvintele Mântuitorului l'au prefăcut în om al dreptății și al milosteniei. Deodată cu Mântuitorul, în casa lui s'a sălășluit pacea Domnului.

Dela Zaheu trebuie să învățăm dorul după o viață nouă; Mântuitorul va intra cu drag în casele noastre.

I. G.

în Stat acolo, unde le îndreptățește vrednicia lor personală.

Pentru Biserică aceste lozinci sunt tot atâtea programe, smulse par'că din preocupările ei de totdeauna. E ușor de înțeles prin urmare, că activând prin toate resursele de cari dispune în cadrele *Frontului*, ea se simte oarecum acasă, nestingherită de nici o prejudecată sau doctrină potrivnică.

Preoțimea noastră, recunoscând astfel însemnătatea *morală* a acestei opere politice de mare anvergură națională, va porni la muncă plină de încredere în biruință. Dealtfel la sate — și aici e puterea Statului

nostru — nici nu se poate imagina mișcarea cea nouă, fără ca ea să fie patronată și îndrumată de către preot. Numai el ca *părinte sufletească* are darul de a reface *unitatea* sufletească a satului învrăjbit de partidele de ieri, numai el este în măsură să disciplineze oamenii prin *credința religioasă*, spre a se ajunge pe calea „Frontului” la *Statul unitar, creștin și nebiruit*.

Preotul nostru revine astfel la admirabila lui misiune din Ardealul de ieri, când și în viața național-politică el eră conducătorul brav și necontestat al poporului.

PREOTUL ȘI CHEMAREA LUI

În zilele noastre se manifestă o tendință tot mai vie de înnoire spirituală și de reîntoarcere la izvorul de apă vie a învățaturii *Mântuitorului*. Marele războiu răscolise sufletele și scosese la iveală pornirile rele și dușmănoase ale oamenilor cari s'au îndepărtat de Dumnezeu și de Biserica Lui.

Dar golul rămas în suflete prin scoaterea lui Dumnezeu din ele, n'a putut rămâne multă vreme, căci el se cerea umplut. Unii căutau să umple acest gol prin alergarea după bunuri lumești, după măririi deșarte, ba de multe ori se aruncau în brațele desfrâului, a necinstei și a fărădelegilor de tot felul.

Dar sufletul omenesc nu afla liniștea și fericirea dorită în aceste căutări în afară și împotriva bisericii lui Hristos, și atunci se întoarse la vechile izvoare de mângâiere sufletească a Bisericii, și astfel se născu acest suflu de viață duhovnicească ce încălzește societatea românească de astăzi.

Lumea de azi vrea să fie religioasă, ea simte prea bine că are nevoie de un Mântuitor. Setea religioasă odată trezită în sufletele credincioșilor, trebuie cultivată și călăuzită pentru a putea ajunge la mântuire.

Cei ce au datoria a face acest lucru, suntem în primul rând noi *preoții*. Pentru a putea fi adevărați călăuzitori ai turmei celei cuvântătoare pe calea mântuirii, trebuie să fim buni păstori sufletești. Voiu căuta deci să înfățișez, pe *păstorul sufletească* vrednic de sarcina ce i se încredințează și cu sorți de reușită în greaua-i chemare.

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să văză faptele voastre cele bune și să mărească pe Tatăl vostru carele este în ceruri” (Matei V. 16), spunea în predica sa de pe munte Mântuitorul, arătându-ne că pentru a putea face o bună educație creștinească păstorilor, preotul trebuie să fie pildă de gând și faptă bună, să fie o adevărată personalitate, un om renăscut, o *făptură nouă*.

Preotul este indicat prin misiune

să fie creștinul prin excelență, creștinul exemplar. Căci așa cum creștinul nu este orice om, preotul nu este orice creștin, un creștin ca „lumea”.

Preotul trebuie să știe și să tindă cu toată puterea sufletului său a fi ceea ce îl arată chemarea sa: o personalitate creștină al cărui cap să se ridice moralmente peste toată lumea dimprejur.

Preotul trebuie să fie așa cum îi spune cugetul că trebuie să fie la locul ce ocupă.

„Când ești ceva, voește mult să fii ceea ce te numești”, spunea Prof. T. M. Popescu la cursul său de Istorie bisericească, iar acest lucru trebuie să-l știe mai ales preotul. El va căuta deci să se facă vrednic de numele ce-l poartă, iar misiunea sa sfântă să nu o înjosească, privindu-o ca o profesiune oarecare, prin care își câștigă pâinea cea de toate zilele, sau dedându-se la ură, răzbunare, bârfeală, împotriva semenilor.

Dacă preotul vrea să aibă succese în activitatea sa de păstor, trebuie să realizeze în sine și pentru sine ceea ce cere altora.

Pilda cea mai grăitoare de felul cum trebuie să fie adevăratul păstor sufletească ne-au dat-o *sfînții părinți*, de aceea cade-se să alergăm la sfaturile lor isvorâte din dragoste desăvârșită față de slujirea cea sfântă.

Astfel *Sf. Grigorie de Nazianz* în a sa cuvântare „Fuga de preoție” ne spune, că păstorul de suflete nu numai să nu fie rău, dar trebuie să se înalte până la culmea *virtuții*; înainte de a căuta să vindece sufletele trebuie să-și vindece propriile sale boale și slăbiciuni. „Este de neapărată trebuință să fii dintâiu însuși curățit și apoi să cureți pe alții, să te înțelepțești dintâiu tu și apoi să înțelepțești pe alții, să devii dintâiu tu lumină și pe urmă să luminezi pe alții, dintâiu să te apropii tu de Dumnezeu și apoi să apropii de El pe alții, în sfârșit, să ai mâini pentru ca să conduci și minte pentru a da sfaturi altora”.

Tot *Sf. Grigorie* ne dă și cheia conducerii duhovnicești, adică a păstoriei care este: să treci totdeauna cu

vederea interesul tău personal și să faci totul numai pentru binele altora.

Păstorul sufletească nu trebuie să se mărginească să predice în biserică, ci trebuie să caute pe credincioși, întocmai ca un doctor, întrebându-i de ce sufăr, ce îi doare și să le rându-

iască leacurile ce pot scăpa viața sufletului lor. Va căuta să cunoască pe parohienii săi cu toate însușirile lor bune sau rele și se va interesa de lipsurile lor, iar legătura între el și turma sa o formeze *iubirea*.

Pr. OLIMPIU BUCIN

Școli țărănești pentru ridicarea plugărimii.

În marea acțiune de ridicare a țării întreprinsă de actualul guvern, sub Înalta conducere a Majestății Sale Regelui, toate problemele de stat au început să capete o rezolvare pe cât de necesară, pe atât de bine venită.

Pentru ridicarea, educarea și situarea plugărimii românești, la locul ce i se cuvine, fundația „Principele Carol” prin echipele studențești trimise în fiecare vară în mijlocul satelor noastre, prin fântărea căminelor culturale a desfășurat în decursul anilor o susținută activitate pusă în slujba marilor interese sătești. Datorită acestei acțiuni, datorită muncii entuziaste depuse pentru ridicarea cătunelor noastre, satele românești au căpătat alt aspect.

Prin înființarea școalelor țărănești, fundația „Principele Carol” vine să întregască importanta sa operă.

Cursurile și școlile țărănești încep să devină probleme de înaltă preocupare a conducătorilor noștri, mai ales acum, când țărănimia formează, în noua spiritualitate a na-

țiunii, centrul spre care gravitează toate problemele noastre de stat.

În cadrul activității pe care o depun căminele culturale, școlile țărănești vin să ajute la dezvoltarea morală, fizică, sanitară și gospodărească a obștei statului și să pregătească pe locuitori pentru munca de folos obștească.

Dar pe lângă școlile elementare țărănești, mai sunt și școale superioare, în care se rezolvă problema culturii specifice și intensive a poporului.

Realizările spirituale și materiale înfăptuite la sate de școlile țărănești, în tot cursul anului 1988, dau în vileag marile resurse de energie constructivă din sufletul țărănimii noastre.

Din lucrările prezentate de „Fundația Principele Carol”, reiese clar că rezultatele obținute prin munca pusă în slujba ridicării țărănimii de către toate organele acestei instituții culturale, sunt mai mult decât mulțumitoare.

Cu râvnă, cu credință și cu perseverență se lucrează la ridicarea țărănimii românești și aceasta este faptul care trebuie reținut.

Și Iisus creștea cu înțelepciunea...

Mântuitorul recomandă apostolilor înțelepciunea șerpilor și blândețea porumbilor. Pe cât de adevărat este, că o pațimă atrage după sine multe alte pațimi, tot așa însușirile alese sufletești manifestate în fapte bune atrag după sine altele. Înțelepciunea și blândețea au o mare afinitate. Înțeleptul lucrează cu blândețe; blândețea deci e rodul înțelepciunii.

Iisus creștea cu înțelepciunea și această virtute, înțelepciunea creștină avem datoria a ne-o câștiga și noi.

Un învățat a spus, că istoria oamenilor e naștere, suferință și moarte. Înțelepciunea creștină a lui Iisus ne spune, ce avem de făcut după naștere, ca să nu ne cutremurăm de frica osândei. Ea ne învață cum să trăim, ca să învingem slăbiciunile și păcatele din noi. „Socotiți, cum cu pază să umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, că zilele rele sunt — zice sf. apostol Pavel către Efereni (5, 15—17).

Sfânta Scriptură e presărată cu nenumărate cuvinte ale înțelepciunii. „Ia aminte, poporul meu, la legea mea, pleacă-ți urechile la cuvintele gurii mele” (Ps. 77, 1). Care dintre popoare înțelege aceste cuvinte și le urmează, lucrând cu înțelepciune. Nouă preoților cu deosebire, trebuie să ne sune în urechi cuvintele: „Milele Tale Doamne, în veac le voi lauda; vesti-voi adevărul Tău cu

gura mea din neam în neam”. (Ps. 88, V. 1).

Impăratul Solomon a cerut dela Dumnezeu înțelepciunea, ca cel mai de preț dar. Împlinirea legii lui Hristos, arătată în Noul Testament este adevărata înțelepciune creștină, iar „începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu; cei fără minte disprețuesc înțelepciunea și stăpânirea de sine” (Pilde 1, 7).

Gândindu-ne acum la însemnătatea capitală a înțelepciunii și la necesitatea absolută a ei pentru izbăvirea noastră și comparând-o cu faptele zilei dela noi din țară, putem prea ușor constata, că multora le lipsește chiar începutul înțelepciunii, frica de Dumnezeu. Ziarele străine scriu, că atentatele politice erau aproape necunoscute în România până acum câțiva timp, când tineri rătați au pus mâna pe arma ucigătoare. Ce orbire, ce nebunie? Aici este lucrarea Satanei și nu a Cerului, care vrea ca neamul nostru să meargă tot pe drumurile de credință ale strămoșilor.

Să rugăm pe bunul Dumnezeu, să nu ne lipsească de înțelepciune. Să dăruiască poporului român dreptcredincios cărmuitori ca și în trecut, și de aci înainte, cari să conducă cu înțelepciune, ca darul cel mai ales cerut de împăratul Solomon, cu dreptate și blândețe ca roduri ale înțelepciunii. Iar fraților în rătăcire să

le aducem aminte de cuvintele din Pilde, cap. 6 v. 16—20: „Șase sunt lucrurile pe care le urește Domnul, ba chiar șapte de care se scârbește sufletul său: Ochii mândri, limba mincinoasă, mâinile care varsă sânge

nevinovat. Inima care plănuește gânduri viclene, picioarele grabnice să alerge spre rău, martor mincinos, care spune minciuni și cel care seamănă vrajbă între frați“.

Pr. V. LOGA

ROBIE ȘI EMANCIPARE

Dacă am cuprinde într-o singură privire întreaga evoluție omenească dela începutul ei și până în ziua de astăzi, am vedea că realizarea ei nu este în fond altceva decât o uriașă luptă a omului împotriva și pentru transformarea naturii, a cărei atotputernicie am putea spune că este astăzi învinsă prin știință și cucerită prin mijloacele unei civilizații, care a biruit înălțimile și distanțele. Aceste nu mai contează astăzi decât ca noțiuni geografice, căci în câteva ceasuri omul poate să străbată atmosfera sau chiar stratosfera, poate într-un timp foarte scurt să înconjure pământul sau stând pe scaun poate printr-o simplă apăsare pe buton să auză toate glasurile lumii.

Aceiași civilizație a descifrat adâncurile mărilor și oceanelor, omul putându-se coborî în fundul lor cu mașinile lui minunate, a transformat regiunile pustii în productive și fertile, iar câmpiile și pădurile în orașe și grădini. Puterea lui a fost considerabil amplificată prin puterea uriașă a mașinilor, uzinelor și șantierelor.

Însă deși mintea atât de ingenioasă a omului pare a fi atins cel mai înalt vârf al ascensiunii și prin neîntrerupta străduință pare să se fi deslipit cu totul de robia naturii, el este astăzi mai rob ca ori când.

Smulgerea din ghiarele roboitoare ale naturii, precum și emanciparea spre care tinde nu o va putea obține continuând drumul de prea mare încredere în puterile sale proprii.

Creator al unei civilizații formidabile, i-a pierdut stăpânirea, devenind sclavul ei. Setea de cucerire și perfecționare nu mai poate fi potolită. Ea îl silește să înainteze fără pauză și fără odihnă. Dacă Creatorul în atotbunătatea Sa n'ar fi sădit în om această sete și acest dor fierbinte, care i-a fost o călăuză conducătoare și indemnătoare, n'ar fi ajuns pe treapta de cultură, pe care se află astăzi.

Impins pe deoparte de această dorință, iar pe de alta de mintea sa ageră și ajutat de muncă continuă, a căutat ca toate întâmplările și lucrurile din jurul său să le facă îndemânate și să le folosească spre binele său, ferindu-se de acelea, cari i-ar fi fost spre stricăciune.

Însă după cum focul uzinelor făcute de el nu mai poate fi stins, tot așa și filmul nenumăratelor lui dorinți nu mai poate fi închis. Producând enorm, este silit să consume enorm; deci sporirea producției a născut o sporire a dorințelor, a căror imaginație l-au exasperat într-o nepotolită tendință spre un traiu mai bun, angajându-l într-o cursă febrilă pentru satisfacerea lor, precum și a

plăcerilor, cari s'au înmulțit așa de mult, încât au depășit posibilitățile de câștig și de satisfacere.

De aceia se explică pe deoparte ivirea crizei economice, iar pe de alta depărtarea și înstrăinarea de idealul moral pentru care a fost creat.

Criza de care ne plângem ca de o fatalitate nedreaptă, care persistă cu încăpățănare, nu înseamnă numai decât lipsa de bani și mijloace de procurare a lor, căci bani sunt tot atâția ca și înainte, ba chiar mai mulți. Criza înseamnă că dorințele modeste și înfrânte l-au ridicat pe om pe o scară înaltă a înaintării, urcându-l până la înălțimea cea mai amenințătoare a civilizației, astăzi ele fiind prea multe, îl vor prăbuși iar în prăpastia adâncă a rătăcirii și întunecului.

Instrăinarea de idealul moral tradițional a dus la căderea libertății prin însăși abuzul ei, căci atâta timp cât omul era pătruns de importanța datoriilor morale, libertatea i-a fost mai largă. Răcindu-se însă conștiința morală, libertatea a trebuit să fie restrânsă cu legi severe, mai ales prin faptul, că faimoasa și mult trâmbițată nivelare a claselor sociale, precum și afirmarea individului suveran s'au dovedit a fi cele mai înspăimântătoare germene de anarhie. E drept că libertatea implică în sine recunoașterea valorilor, dar această recunoaștere în sensul în care a fost înțeleasă însemna tocmai răsturnarea lor.

Un exponent al acestei recunoașteri a fost presa, care trebuia să fie adevărata radiație a poporului, însă s'a transformat într-o slugă a intereselor.

Dacă acum am căuta cauza acestei triste constatări a decăderii roboitoare a omului, am ajunge la afirmația de mai înainte: „Instrăinarea omeneirii de idealul moral“.

Omul, care e coroana tuturor creațiilor de pe fața pământului, nu s'ar fi putut susține și înainta dacă Dumnezeu Creatorul în atotbunătatea Sa nu l-ar fi înzestrat cu un dar, pe care celelalte vietăți nu-l au, cu inteligența. În virtutea ei omul poate cunoaște și deosebi binele de rău, ridicându-se prin aceasta din întunec la lumină.

Dacă astăzi omeneirea nu vrea să cunoască aceasta și să se întoarcă spre adevăratul drum al luminii și adevărului propovăduit de Mântuitorul, atunci toată știința și progresul nu numai că vor fi departe de a-i aduce fericirea, dar o vor împinge la o muncă din ce în ce mai intensă, mai istovitoare și fără odihnă.

Fără credință în puterea lui Dumnezeu ca autor a ceiace se vede omeneirea după atâta trudă, cu civili-

zația industrială și cu mașinile menite să simplifice viața, a ajuns să fie chinuită și robită de opera pe care a săvârșit-o.

Dacă această omenire nu-și va mărgini dorințele și nu le va cultiva în cadrul posibilităților, problema lumii merge spre o soluționare tragică.

Deci dacă omul n'a ajuns încă la emanciparea din robia naturii, atunci nu-i de vină nici criza economică nici răsvăririle războinice, cari azi amenință civilizația creștină, ci vinovata este discordanța, pe care omeneirea și — a produs-o între inteligența creatoare și suflet, a cărui nepotolită sete tinde spre alte orizonturi, spre adevărata țintă a lui fixată la creare.

Drumul spre această țintă este

asigurat numai prin Biserica lui Hristos, întemeiată pe Golgotha.

Ea este izvorul de unde pleacă prima rază de lumină a omeneirii, este piatra de granit care sparge cetatea întunecului. Fără de această lumină omeneirea va rămâne oarbă în neagra întunecime, sălbatecă și crudă ca o fiară în pădure.

În ziua de astăzi numai Biserica îl poate lumina pe om, îmblânzi și cultiva, ducându-l spre adevărata cultură și civilizație, și făcându-l activ și folositor societății omenești.

Numai urmând acest drum omeneirea se va bucura de opera pe care a săvârșit-o, și va putea spune că într'adevăr este fericită.

ILIE A. DONISĂ
licențiat în teologie.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. P. S. episcop Nicolae Colan, ministrul cultelor și artelor, a sosit cu acceleratul de Sâmbătă dimineața la Cluj, unde a rămas două zile, rezolvind chestiunile curente ale Eparhiei.

Regele și țărani. Într'un interviu acordat ziaristului englez Hector Bolitho, Suveranul l-a sfătuit să se ducă la țară, spunându-i: „*mergi de vezi țărani noștri; ei sunt adevărata bogăție a țării Mele*“. Și englezul s'a conformat. Cine nu vede aici gândul central al M. S. Regelui, de a face totul pentru înălțarea plugarilor noștri la o treaptă de cultură și bunăstare înfloritoare.

Ședința consiliului Casei Clerului. În ziua de 14 c. s'a ținut ședința consiliului de administrație al casei clerului, sub președinția pâr. H. Roventă, profesor universitar. Consiliul s'a ocupat de chestiunea sprijinirii fondurilor de ajutorare și asistență ale Casei, spre a putea satisface la vreme cât mai din plin îndatoririle statutare în această privință. În vederea aceasta, pe lângă sumele cu care fondurile respective se alimentează prin bilanț, s'a alocat prin bugetul anului o însemnată sumă pentru fondul de asistență, iar economiile făcute în anul trecut la capitalul cheltuelilor consiliului de administrație, în sumă de circa 100.000 Lei, au fost vărsate la fondul de ajutor. Întrucât Casa Clerului împlinește anul acesta 10 ani de existență, consiliul a dat delegație d-lor St. Jingoiu și pr. Florian Ciurescu, membrii în comitetul de direcție să întocmească o broșură asupra înființării și mersului instituției, care va fi prezentată ca omagiu I. P. S. Patriarh, întemeietorul Casei.

Consiliul a examinat apoi bilanțul casei. Cu ocazia încheierii lucrărilor de bilanț, se va trimite tuturor membrilor o situație a partidei ce are la casa clerului pe data de 31 Decembrie 1938. În ce privește împrumuturile, cele pe termen scurt se rezolvă în mod curent, trimițându-se fără întârziere sumele prin mandat postal, iar cele pe termen lung, în limita disponibilului și în ordinea înregistrării cererilor la casă.

Academia teologică și F.R.N.

Profesorii Academiei noastre teologice au înaintat dlui P. Andrei, ministrul educației naționale o adresă prin care anunță că se înscriu cu toții în Frontul Renașterii Naționale. Această adresă au semnat-o și profesorii Academiei teol. greco-catolice din Cluj. Gestul acesta de frățietate este impresionant. L-am dori să fie urmat și în alte acte, spre a sluji ca pildă altora în promovarea ideii de reunire.

Serviciul social. La 18 l. c. intră în vigoare regulamentul legii serviciului social. Peste 7000 de tineri cărțurari vor munci anul acesta în folosul a trei sute de sate românești din cuprinsul țării. În prima etapă se va face pregătirea cadrelor, dându-se o deosebită atențiune activității pe teren.

Incadrarea minorităților în „Frontul Renașterii Naționale“. După cum se precizează la art. 6, al. 2 din Regulamentul legii pentru înființarea „Frontului Renașterii Naționale“, minoritățile etnice înscrise în F.R.N. își pot valorifica în secțiuni proprii drepturile ce le sunt asigurate prin legile în vigoare.

În spiritul acestei dispoziții statutare, așa de înțelepte, d-l Armand Călinescu, ministrul internelor, a dus tratative cu reprezentanții minorității germane, cu cari a stabilit condițiunile cele mai bune pentru crearea secției respective în F. R. N.

Românii din Ungaria cer repatrierea. Din informațiunile sosite la autoritățile locale din Arad, reese că un număr de 40 familii românești din comuna Cenadul-unguresc, au cerut să fie colonizați în România, indiferent în care regiune.

Hotărârea de mai sus este luată în urma tratamentului la care sunt supuși români în Ungaria.

Decret de amnestie. Monitorul Oficial publică decretul-lege care amnestiază faptele, deținerii de manifeste, scrieri, imprimate ori deseme prohibite de legi, sau de ordonanțele date de către autoritățile militare, în baza stării de asediu, fie ca

pedepse pronunțate, cari au fost executate, fie în curs de executare precum și faptele cari se află în curs de cercetare sau la judecată. Nu beneficiază de această amnestie autorii și colportorii unor asemenea manifeste, scrieri etc.

In recidivă. Dl Nae Ionescu, fost profesor universitar, călcându-și angajamentul luat față de autorități de a nu mai activa pe drumurile vechi, a fost din nou internat în lagărul dela Miercurea-Ciuc, pe timp de un an.

Proces baptist. Tribunalul militar al corpului VI armată a judecat zilele trecute procesul lui Bordaș Ștefan din Oradea-Mare, șeful comunității baptiste, învinuit de ofensa națiunii.

În cursul anului 1937 numitul Bordaș Ștefan a participat la un congres baptist ținut la Budapesta în cartierul Uj-Pest, la care congres a luat cuvântul vorbind în numele baptiștilor din România. Cu acea ocazie numitul a afirmat că în România minoritățile maghiare sunt persecutate. La sfârșitul congresului s'a cântat imnul maghiar.

Tribunalul militar l-a condamnat la 6 luni închisoare.

Tratatulele cu maghiarii. Sâmbătă, 7 Ianuarie a. c., a avut loc la Cluj în Palatul rezidentului regal o consfătuire, la care au participat: d-nii Silviu Dragomir, comisar general pentru minorități și I. Hodor, secretarul general al ținutului Someș; P. S. S. I. Vasarhelyi, episcopul bisericii reformate, P. S. S. B. Varga, episcopul bisericii unitariene, vicarul apostolic Marton Aron, nou numit episcop al bisericii romano-catolice și d-nii Nicolae Banffy, fost ministru și reprezentant al asociațiilor culturale ungurești și Szasz Paul, președintele Asociației agricultorilor maghiari.

S'a luat în discuție problema încadrării minorității maghiare în „Frontul Renașterii Naționale” pe temeiul legii și al regulamentului publicat pentru organizarea acestui Front.

S'a căzut de acord asupra principiului, care să facă posibilă intrarea minorității maghiare în organizația „Frontului Renașterii Naționale”.

Discuțiunile au continuat în 14 I. c., când s'a ajuns la înțelegere deplină.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 213—1939.

Circulară

Aducem la cunoștința tuturor funcționarilor bisericești: clerici și civili, întrucât îi privește, că Sf. Sinod, în ședințele sale dela 9 și 10 Decembrie 1938, luând în discuție chestiunea disciplinării clerului, și a dreptului de a face apel, a hotărât următoarele:

1. Hotărârile date de Chiriarii pentru disciplinarea preoților, potrivit dispozițiilor din Inaltul Decret Regal Nr. 1066 publicat în Monitorul Oficial Nr. 52 din 4 Martie 1938 sunt neapelabile în fața vre-unui for superior;

2. Numai în cazurile de destituire sau caterisire, preoții pot face apel la Sf. Sinod în termen de opt zile dela primirea sentinței episcopale de condamnare. Sf. Sinod primind aceste apeluri va hotărâ în ședință plenară asupra lor, mărginindu-se numai asupra fondului chestiunii;

3. De fapt — de a face apel la Sf. Sinod — beneficiază și preoții ale căror cauze n'au fost soluționate dela apariția Inaltului Decret Regal Nr. 1066/938 și până acum, sau sunt în curs de cercetare și care vor fi pedepsiți cu destituirea sau caterisirea.

4. Toți preoții ale căror apeluri au fost soluționate prezidial sau de Sinodul Permanent, nu mai au dreptul de a face apel la Sfântul Sinod.
Cluj, la 14 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 205/1939.

Comunicat.

Al 59-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preoțesc” al Eparhiei noastre s'a acordat în suma de 59.000 Lei (cincizeci și nouă mii Lei), familiei fiertatului preot pensionar Aurel Boier fost paroh în Boierești, decedat în ziua de 27 Dec. 1938.

Ajutorul s'a acordat conform art. 5 lit. a din Regulament.

Cluj, la 14 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 260/1930.

Comunicat.

Al 60-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preoțesc” al Eparhiei noastre s'a acordat în suma de 58.800 Lei (cincizeci și opt mii opt sute Lei) familiei fiertatului preot pensionar Augustin Herman din Văleni protopopiatul Lăpuș, decedat în ziua de 23 Octombrie 1938.

Ajutorul s'a acordat cf. art. lit. a din Regulament.

Cluj, la 16 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 292/1939.

Comunicat.

Sf. Sinod cu ordinul Nr. 106 dela 8 Dec. 1938 dispune următoarele:

Sfântul Sinod constatând că unii preoți au răul obicei de a introduce cuvinte de ale lor proprii la oficierea diferitelor slujbe religioase, dispune ca asemenea intercalări personale, fie la ectenii, fie la rugăciuni să înceteze. Toți preoții să observe cu cea mai mare strictețe textul liturgic al slujbelor religioase pe care le oficiază. În vederea unificării limbii și unității slujbelor religioase preoții își vor procura cărțile rituale numai dela Tipografia Sinodală a Cărilor Bisericești.

Cluj, la 16 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 183/1939.

Comunicat.

Min. Educației Naționale cu decisiunea Nr. 216729 din 1938 și Min. Cultelor cu adresa Nr. 54274 din 9 Ianuarie 1939 ne avizează că Academiiile teologice din Ardeal au fost integrate în învățământul superior universitar.

Cluj, la 16 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 163/1939.

Aviz.

Avizăm pe preoții noștri hirotoniți în cale extraordinară, absolvenți de seminar și școala normală veniți din alte eparhii, precum și cei ce s'au complectat studiile ulterioare și nu au examenul de capacitate preoțescă făcut la timpul convenit, că am fixat un termen excepțional pe ziua de 8 Februarie 1939, când se va ține pentru aceștia examenul de mai sus, pentruca să-și poată regula drepturile prescrise de legile bisericești. Cei interesați își vor înainta cererile până la 1 Februarie a. c. și în ziua de 8 Februarie se vor prezenta la examen, achitând taxa prescrisă.

Cluj, la 16 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 9116/1938.

Comunicat.

În ediția P. Ven. Cons. arhiepiscopesc din Sibiu a apărut lucrarea: „Predici despre pocăință” ale Sf. Ioan Gură de aur în traducerea românească și complectă a profesorului univ. St. Bezdechi din Cluj.

Atragem atențiunea preoțimeii noastre asupra acestei cărți de o neegalată valoare și o rugăm și îi impunem să o comande pe seama bibliotecilor parohiale.

Prețul 60 Lei. Se găsește și la Librăria eparhială.

Cluj, la 17 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Parohia ortodoxă română Mogoș-Miclești.

Nr. 5/1939. (4) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. Mogoș-Miclești din jud. Alba da în întreprindere pe cale de licitație publică tencuiala noii bisericii, conform planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial ort. rom. din Cluj sub Nr. 5724/1937 din 6 Septembrie 1937 plus iconostasul ce trebuiește noii biserici.

Licitatia se va ține la data de 1 Februarie a. c., la ora 2 p. m. în biroul oficiului parohial.

Reflectanții vor depune o garanție în numerar (nu efecte) de 5% din prețul devizului.

Planul, devizul precum și condițiunile speciale de executare se pot vedea zilnic la oficiul parohial ort. rom. din Mogoș-Miclești.

Epitropia parohială nu supoartă spesele de participare la licitație.

În cazul când prima licitație nu se va putea ține din cauza lipsei de concurenți, sau din alte motive licitația se va ține din nou peste 8 zile, adică la 8 Februarie a. c. la aceeași oră și prin licitație publică deschisă.

Mogoș-Miclești, la 14 Ian. 1939.

Florea Iosif Roman Popa
preot. I. epitrop.

Protopopiatul ort. rom. Unguraș, j. Sălaj.

Nr. 32/1939. (5) 1—2

Concurs.

Pentru întregirea postului de preot din parohia Bodia, protopopiatul Unguraș, se publică concurs, cu termen de 20 zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat în bugetul 1939/1940.

2. Sesiune parohială în suprafață de 15 jug. 259 st. p.

3. Grădina din jurul bisericii de 1 jug. 253 st. p. pentru legume.

4. Locuință închiriată până la zidirea caselor parohiale.

5. Stolele obicinuite în parohiile din tract.

Candidații își vor înainta cererile de concurs potrivit legii, în termenul arătat mai sus, Consiliului Eparhial și cu încuviințarea oficiului protopopesc se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii. Fără act de învoire din partea P. S. Episcop nu poate fi luat nici un reflectant în candidație.

Unguraș, la 11 Ianuarie 1939.

Consiliul parohial Bodia, în înțelegere cu oficiul protopopesc.

Protopop, I. Ghiurițan.

Nr. 965/1938 of. prot. (3) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot din parohia Peteritea, protopopiatul Lăpuș, ce devine vacantă prin pensionarea preotului la 1 Februarie 1939, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat conform calificăției.

2. Sesiune parohială 16 jug., 78 stj. conform inventarului, arător, fănaț și pășune.

3. Una mierză de cucuruz nesfărâmat la cules toamna, dela fiecare familie.

4. Stolele obicinuite.

5. Locuința în școală, proprietatea bisericii.

Candidații își vor înainta cererile de concurs potrivit legii în termenul deschis Consiliului eparhial și cu avizul subsemnatului se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

La cerere candidații vor alătura act de învoire dela P. S. Episcop, fără care nu pot fi candidați.

Tg. Lăpuș, la 31 Decembrie 1938.

Consiliul parohial în înțelegere cu Oficiul protopopesc.

St. Gheție, protopop.

(1) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III. din Gârboul-Dejului, protopopiatul Dejului publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea”.

Venitele preotului dela acest post sunt:

1. Salar dela stat din exercițiul 1939/40.

2. Sesiune parohială, pământ cultivabil și fănaț în întindere de 10 jug. 1172 st.

3. Locuință în natură.

4. Venitele stolare obicinuite.

5. O zi de lucru și o mierză de porumb dela fiecare fum.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs cu actele necesare în termenul indicat Consiliului eparhial din Cluj și pentru a face cunoștință cu credincioșii și a se informa mai de aproape de situația acestei parohii cu avizul prealabil al nostru se pot prezenta în parohie.

Fără actul de învoire dela Prea Sfințitul episcop nu poate fi luat nici un concurent în lista de candidare.

Dej, în 20 Decembrie 1938.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Protopop Z. Man.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.